

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3153

Vragen van het lid **Mei Li Vos** (PvdA) aan de Minister van Economische Zaken over *financiering van franchiseondernemingen* (ingezonden 8 juli 2015).

Antwoord van Minister **Kamp** (Economische Zaken) (ontvangen 27 augustus 2015)

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het item over franchising in de uitzending van het Journaal van 15 juni 2015?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Bent u op de hoogte van het fenomeen dat ten behoeve van de financiering van het bedrijfsplan van franchisenemers aan de bank (te) rooskleurige begrotingen worden gepresenteerd? Hoe beoordeelt u deze gang van zaken?

Antwoord 2

Wanneer er gebruik wordt gemaakt van te rooskleurige prognoses, kan er sprake zijn van het bewust verstrekken van onjuiste informatie. Indien deze informatie voor de aspirant-franchisenemer aanleiding vormde voor de ondertekening van de franchiseovereenkomst, kan in rechte worden opgetreden door een beroep te doen op «dwaling». Dit wordt in de praktijk met succes gedaan. Overigens loopt er momenteel een initiatiefwetsvoorstel² dat, wanneer het wordt omgezet in wet, mogelijk een extra instrument zal bieden om franchiseovereenkomsten te ontbinden die op misleidende wijze tot stand zijn gekomen.

Vraag 3 en 4

Is het waar dat bij dergelijke kredietaanvragen de (te) rooskleurige begroting door de bank (ook) wordt gebruikt om een borgstellingskrediet «binnen te halen»?

¹ <http://nos.nl/artikel/2041568-gedragscode-moet-franchisenemers-beschermen-tegen-misstanden.html>

² Wetsvoorstel Acquisitiefraude van de leden Gesthuizen en van Oosten

Deelt u de mening dat het «binnenhalen» van een borgstellingskrediet met behulp van bewust onjuist gepresteerde cijfers in een begroting misbruik van overheidsmiddelen betekent? Zo ja, welke consequenties heeft dit voor u, ook ten aanzien van de aangekondigde Code Franchising?

Antwoord 3 en 4

Banken aangesloten bij de regeling Borgstelling MKB-kredieten (BMKB) besluiten zelf of zij van de regeling gebruik maken bij de toekenning van een krediet. Daarbij blijft een aanzienlijk deel van het risico (effectief minimaal 32,5%) bij de bank, en wijst de meest recente beleidsevaluatie van de BMKB³ uit dat banken een twee keer zo hoog schadesaldo voor uitwinning hadden dan de Staat bij niet terugbetaalde kredieten met een BMKB. Ook vindt in het geval van een verliesdeclaratie altijd controle achteraf plaats op onder meer de onderbouwing van de omzetverwachting. Mocht daarbij blijken dat sprake is van een niet realistische omzetverwachting, wordt de borgstelling aan de bank niet uitbetaald. De bank wordt dus ook gedupeerd als met een bewust misleidende omzetverwachting gebruik wordt gemaakt van de BMKB, en zal de controle hierop daarom net zo goed willen uitvoeren als bij een krediet waarbij de regeling niet wordt toegepast. Ik zie dan ook geen verdere consequenties op dit punt in het kader van de Nederlandse Franchise Code.

Vraag 5

Deelt u de mening dat het (dus) ook noodzakelijk is dat bedrijfsplannen uitsluitend door (van de franchisegever) onafhankelijke partijen mogen worden opgesteld, alvorens een borgstelling te verkrijgen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Gezien het antwoord bij 3 en 4 acht ik voldoende waarborgen ingebouwd bij de BMKB om misbruik met onjuiste bedrijfsplannen te voorkomen. Een verplichting om bedrijfsplannen door een onafhankelijke partij op te laten stellen is dan alleen een onnodige verzwarende administratieve lasten voor ondernemers die in staat zijn om zelf een kwalitatief voldoende bedrijfsplan op te stellen. Ik deel de mening daarom niet.

Vraag 6 en 8

Hoe beoordeelt u in dat licht de houding van de woordvoerder van de ING-bank die in het Journaal-item aangeeft dat het falen van een franchiseondernemer «slechts incidenten» betreft?

Bent u, gezien de problematiek rondom financiering van franchisenemers, bereid nader onderzoek te verrichten naar aard en omvang van de mogelijk frauduleuze werkwijze van sommige franchisegevers, inclusief de rol van de banken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6 en 8

Signalen over ernstige misstanden rondom financiering of het falen van franchisenemers zijn mij niet bekend en worden ook door de aangehaalde (nieuws)artikelen niet gegeven. Uit jaarlijks onderzoek, dat Panteia in opdracht van de Nederlandse Franchise Vereniging en de Rabobank verricht, komt bovendien het beeld dat de franchisesector al jaren stabiel presteert⁴.

Vraag 7

Kunt u een overzicht verschaffen van de aantallen en omvang van de per grootbank aangevraagde staatsgaranties met betrekking tot franchisegevers waartegen aangifte is gedaan⁵, conform meegezonden tabel⁶?

Antwoord 7

Onderstaand is een overzicht opgenomen van verstrekte borgstellingskredieten aan de door u gevraagde ondernemingen, en de daarbij uitbetaalde garanties. Uit vergelijking met het totaal van de verstrekte borgstellingskre-

³ Bijlage bij Kamerstuk 31 311, nr. 82

⁴ <http://www.nfv.nl/userfiles/Persbericht%20NFV%20Franchise%20statistiek%202015.pdf>

⁵ <http://fd.nl/ondernemen/1085218/franchisenemers-doen-aangifte-van-oplichting-tegenmoederbedrijven>

⁶ Meegezonden aan departement

dieten blijkt dat de prestaties van deze bedrijven niet afwijken van het gebruikelijke schadepercentage bij de BMKB⁷. De bedrijven en banken in de aangeleverde tabel heb ik geanonimiseerd omdat het mijn voorkeur heeft om geen bedrijfsvertrouwelijke gegevens te openbaren als daar geen publiek belang mee gediend is. Reden daarvoor is dat de BMKB ingrijpt op een markt waar concurrentie aanwezig is, en het openbaren van dergelijke gegevens onnodig inzicht geeft in de strategie van individuele banken en bedrijven. Dit zou daarmee een negatief effect kunnen hebben op het toekomstige gebruik van de regeling.

Franchisegever	Aantal BSK's	Totaal in €	Uitbetaalde garanties	Totaal in €	Bank A	Bank B	Bank C	Bank D	Totaal Banken
Franchisegever 1.	23	2.325.234,30	2	226.745,82	3	13	1	6	23
Franchisegever 2.	18	1.824.698,57	3	157.024,77	0	10	2	6	18
Franchisegever 3.	3	258.878,02	2	145.908,70	0	0	2	1	3
Franchisegever 4.	16	1.243.954,55	4	171.426,17	1	4	0	11	16
Franchisegever 5.	17	1.077.938,84	0	0,00	0	12	3	2	17
Franchisegever 6.	176	16.695.452,25	25	1.108.321,83	9	126	0	41	176
Franchisegever 7.	13	1.596.000,00	1	20.718,75	0	9	1	3	13

⁷ Het totaal aan deze borgstellingskredieten uitbetaalde bedrag is ca. 7,3%. De BMKB beleidsevaluatie 2011 laat zien dat de langjarig gemiddelde schade op starters in de BMKB ca. 7,8% is.